

- .۸۶. در کدام کشور، دولت فرانسه تلاش کرد با استفاده از نیروی نظامی جبش استقلال خواهی آن کشور را سرکوب کند؟ الجزایر.
- .۸۷. یکی از مسائل مهم منطقه‌ی خاورمیانه و جهان اسلام در سده‌ی ۲۰ م چیست؟ اشغال کشور مسلمان فلسطین و تأسیس رژیم غاصب اسرائیل.
- .۸۸. انگلستان در سال ۱۹۱۷ م با صدور اعلامیه بالفور چه مسائلی را اعلام کرد؟ انگلستان در سال ۱۹۱۷ م با صدور اعلامیه بالفور نظر مساعد خود را با ایجاد سرزمین یهودی در فلسطین اعلام کرد.
- .۸۹. دوران قیومیت انگلستان بر فلسطین در سال‌های پس از جنگ جهانی اول چه پیامدهایی داشت؟ یهودیان بیشتری به این کشور مهاجرت کردند و با خرید و تصرف زمین‌های وسیع بر اقتصاد آنجا مسلط شدند.
- .۹۰. دولت صهیونیستی اسرائیل چگونه شکل گرفت؟ پس از آن که سازمان ملل متحد پیشنهاد تقسیم سرزمین فلسطین به دو کشور یهودی و عربی را تصویب کرد، دولت صهیونیستی اسرائیل شکل گرفت.
- .۹۱. مبارزه مردم فلسطین برای آزادی سرزمین خویش از اشغال صهیونیست‌ها از جه‌ی زمانی آغاز شد؟ با تشکیل دولت اسرائیل.
- .۹۲. عکس العمل اعراب نسبت به تشکیل دولت اسرائیل چه بود؟ برخی از کشورهای عرب مانند مصر، سوریه و اردن در حمایت از فلسطینیان با اسرائیل که توسط دولت‌های غربی به خصوص آمریکا و انگلستان پشتیبانی می‌شد وارد جنگ شدند اما شکست خورده‌اند. پس از آن برخی دولت‌های عرب تمایل به مذاکره و سازش با رژیم صهیونیستی یافته‌اند.
- .۹۳. نخستین رئیس جمهور یک کشور عرب و مسلمان که با وساطت آمریکا با اسرائیل پیمان صلح امضا کرد که بود؟ انور سادات رئیس جمهور مصر.
- .۹۴. رئیس سازمان آزادیبخش فلسطین که به روند سازش با اسرائیل پیوست که بود؟ یاسر عرفات.
- ### درس ۹
- .۱. چه عواملی اهمیت و ارزش تسلط و دسترسی به منابع نفت را بیش از گذشته برای سیاستمداران و رهبران کشورهای قدرتمند آشکار ساخت؟ جنگ‌های جهانی اول و دوم.
- .۲. چه عاملی در اوایل سده‌ی ۲۰ م، توجه کشورهای استعمارگر و صاحبان صنایع بزرگ را بیش از گذشته به منطقه خاورمیانه و ایران جلب کرد؟ کشف معادن نفت.
- .۳. در زمان مظفرالدین شاه، امتیاز کشف و استخراج نفت و کاز در سرتاسر ایران با چه شرایطی و به چه کسی واگذار شد؟ به مدت ۶۰ سال در برابر پرداخت ۲۰ هزار لیره نقد، ۲۰ هزار لیره به شکل سهام ۱۶٪ نسود خالص سالانه به دولت ایران به یک سرمایه دار انگلیسی به نام ویلیام ناکس دارسی واگذار شد.
- .۴. فعالیت‌های انگلیسی‌ها برای یافتن منابع نفت در مناطق مختلف ایران در کجا به نتیجه رسید؟ با فوران کردن نخستین حلقه چاه نفت در منطقه‌ی مسجدسلیمان به نتیجه رسید.
- .۵. پس از دستیابی انگلیسی‌ها به نفت در ایران، چه شرکتی تشکیل شد و چه اقداماتی انجام داد؟ شرکت جدیدی به نام «شرکت نفت پارس و انگلیس» تشکیل شد. این شرکت چاه‌های زیادی در مسجدسلیمان حفر نمود و خط لوله‌ای هم از آن جا تا آبادان کشید.
- .۶. چرا دولت انگلستان سهام شرکت نفت پارس و انگلیس را خریداری کرد و دارای حق نظارت کامل بر شرکت گردید؟ پس از آن که به ارزش منابع عظیم نفت ایران و اهمیت آن برای نیروی دریایی خود آگاه شد، ۵۱٪ سهام این شرکت را خریداری کرد و دارای حق نظارت کامل بر شرکت گردید.
- .۷. پیامد خریداری سهام شرکت نفت پارس و انگلیس توسط دولت انگلستان چه بود؟ شرکت نفت ایران و انگلیس به صورت بازوی پر قدرت اقتصادی و سیاسی دولت انگلیس، زمینه‌ی اعمال نفوذ و مداخله‌ی بیشتر انگلیسی‌ها را در ایران فراهم آورد.
- .۸. چرا رضا شاه امتیازنامه‌ی دارسی را یک طرفه لغو کرد و قرارداد نفتی دیگری را با انگلستان منعقد نمود؟ در سال‌های پس از انقلاب مشروطه، همواره میان دولت ایران و انگلیس اختلافات دائمی داری در خصوص نحوه‌ی عملکرد شرکت نفت ایران و انگلیس و پرداخت سهم ایران وجود داشت. در نتیجه‌ی چنین اختلافاتی بود که رضا شاه امتیازنامه‌ی دارسی را یک طرفه لغو کرد.

سئوالات تشریحی تاریخ (۳) دوازدهم انسانی (دروس ۷ تا ۱۲)

۹. در قرارداد جدید نفتی رضاشاه با انگلستان چه تغییراتی نسبت به قرارداد دارسی صورت گرفت؟ در قرارداد جدید سهم ایران نسبت به قرارداد قبلی اندکی افزایش یافت و منطقه‌ی جغرافیایی قرارداد به میدان‌های نفتی شناخته شده‌ی جنوب کشور محدود گردید، اما در عوض ۳۰ سال بر مدت قرارداد افزوده شد.
۱۰. نیروهای متفقین پس از اشغال ایران در شهریور ۱۳۲۰ و برکناری و تبعید رضاشاه از کشور، دست به چه اقداماتی زدند؟ کنترل مستقیم راه‌های اصلی خلیج فارس به مرزهای شوروی و حفاظت از چاه‌ها و تأسیسات نفت جنوب را به دست گرفتند. آنان همچنین برخی از شخصیت‌های ایرانی هوادار دولت‌های محور و تعدادی از آلمانی‌های فعال در ایران را بازداشت کردند.
۱۱. نیروهای متفقین پس از اشغال ایران در شهریور ۱۳۲۰ بر چه مسأله‌ی تاکید کردند و چه وعده‌ای دادند؟ متفقین ضمن تأکید بر عدم مداخله در اداره امور کشور، تمامیت ارضی ایران را تضمین کردند و وعده دادند که ظرف شش ماه پس از پایان جنگ، نیروهایشان را بیرون خواهند برد.
۱۲. چه عواملی پس تصرف ایران توسط متفقین در شهریور ۱۳۲۰ موجب بروز مشکلات و اعتراض‌های خیابانی متعددی در شهرهای مختلف کشور شد؟ کمبود و گرانی مواد غذایی و به ویژه نان در زمان جنگ جهانی دوم.
۱۳. محمدرضا شاه پهلوی در ابتدای سلطنتش به منظور تحکیم جایگاه خویش، دست به چه اقداماتی زد؟ ۱- هنگام ادای سوگند در مجلس شورای ملی سوگند خورد که مطابق قانون اساسی به عنوان یک پادشاه مشروطه، فقط سلطنت کند و نه حکومت-۲- او املاکی را که پدرش تصرف کرده بود، در اختیار دولت نهاد که به صاحبانش بازگردانده شود-۳- به مراجع تقلید اطمینان داد که حکومت او حجاب را محدود یا ممنوع نخواهد کرد.
۱۴. اوضاع سیاسی کشور در فاصله‌ی سال‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲ چگونه بود؟ شاه فقط بر ارتض مسلط بود، نظارت و قدرت اداری و اجرایی کشور در اختیار مجلس شورای ملی و هیئت دولت بود. اعیان و اشراف زمین دار و غیرزمین دار در مجلس، کابینه و در سطح محلی، قدرت و نفوذ زیادی داشتند. مطبوعات و احزاب نیز به صورت گسترده و با شور و شوق فراوان به فعالیت پرداختند و نقش مؤثری را در تحولات سیاسی و اجتماعی ایفا کردند.
۱۵. در دوران اشغال ایران توسط نیروهای متفقین در زمان جنگ جهانی دوم، دولت‌های آمریکا و شوروی بر سر چه مسأله‌ی با یکدیگر رقابت شدیدی داشتند؟ امتیاز استخراج نفت شمال.
۱۶. در پی رقابت شدیدی میان دولت‌های آمریکا و شوروی برای کسب امتیاز استخراج نفت شمال، نمایندگان مجلس چه طرحی را به تصویب رساندند؟ نمایندگان مجلس شورای ملی به پیشنهاد دکتر محمد مصدق طرحی را به تصویب رساندند که دولت را از مذاکره و انعقاد قرارداد با کشورهای خارجی در خصوص نفت ایران بدون تأیید و تصویب مجلس منع می‌کرد.
۱۷. مصوبه‌ی عدم مذاکره و انعقاد قرارداد با کشورهای خارجی در خصوص نفت ایران بدون تأیید و تصویب مجلس، به چه منزله‌ای بود؟ این مصوبه به منزله‌ی اتخاذ سیاست «موازنہ منفی» یعنی ایستادگی در برابر امتیازخواهی دولت‌های سلطه‌جو بود و دقیقاً خلاف سیاست «موازنہ مثبت» تلقی می‌شد که تسليم شدن در برابر قدرت‌های بزرگ و اعطای امتیاز به آنها را توصیه می‌کرد.
۱۸. احمد قوام (قوام السلطنه) نخست وزیر وقت برای خروج نیروهای شوروی از ایران پس از جنگ جهانی دوم چه اقدامی انجام داد؟ طی موافقت نامه‌ی ای امتیاز نفت شمال را به شوروی واگذار کرد.
۱۹. چرا احمد قوام (قوام السلطنه) نخست وزیر وقت، طی موافقت نامه‌ی ای امتیاز نفت شمال را به شوروی واگذار کرد؟ چون پس از پایان جنگ جهانی دوم، شوروی نمی‌خواست بدون گرفتن امتیاز، نیروهایش را از ایران خارج کند.
۲۰. عکس العمل نمایندگان مجلس در برابر واگذاری امتیاز نفت شمال به شوروی چه بود؟ نمایندگان مجلس نه تنها موافقت نامه‌ی مذکور را رد کردند، بلکه واگذاری هرگونه امتیاز استخراج نفت و مشتقات آن را به خارجی‌ها ممنوع کردند.
۲۱. نمایندگان مجلس شورای ملی در جویان مخالفت با اعطای امتیاز نفت شمال به شوروی دولت را به انجام چه کاری مکلف ساختند؟ دولت را مکلف ساختند که برای استیفاده حقوق ملی در موضوع نفت جنوب، مذاکره و اقدامات لازم را انجام دهد.
۲۲. قراردادی الحاقی (گس- گلشایان) چگونه تدوین و امضا شد؟ پس از مذاکراتی که میان نماینده‌ی دولت ایران و نماینده‌ی شرکت نفت ایران و انگلیس به هدف بازنگری در قرارداد نفت جنوب و تأمین منافع ایران صورت گرفت.

۲۳. چرا محدودی از نمایندگان مخالف مجلس شورای ملی مانع از رای کیری قرارداد الحاقی (گس - گلشایان) شدند؟ چون این قرارداد اندکی معاهده نفتی ۱۳۱۲ ش. را تعديل کرد که تأمین کننده‌ی حقوق و منافع کشور ما نبود.
۲۴. در مجلس شانزدهم، چه کسانی با مخالفت خود با قرارداد الحاقی (گس - گلشایان) از تصویب آن جلوگیری کردند؟ اقلیتی از نمایندگان عضو جبهه ملی به رهبری دکتر مصدق.
۲۵. علل مهم مخالفت با قرارداد الحاقی (گس - گلشایان) چه بود؟ زیرا این قرارداد علاوه بر نادیده گرفتن حقوق مادی مردم ایران، به نوعی حاکمیت ملی و استقلال کشور را نقض کرده و به تسلط بیگانگان بر منابع و صنعت نفت مشروعیت می‌بخشد.
۲۶. چه کسانی طرح ملی شدن صنعت نفت ایران را پیشنهاد کردند؟ نمایندگان مخالف قرارداد الحاقی در مجلس شانزدهم، ضمن مخالفت با این قرارداد، طرح ملی شدن صنعت نفت ایران را پیشنهاد کردند.
۲۷. عکس العمل جامعه‌ی ایران نسبت به طرح ملی شدن صنعت نفت ایران چه بود؟ این طرح با استقبال گسترده‌ی شخصیت‌ها، قشرها و گروه‌های مختلف سیاسی، ملی و مذهبی روبه رو شد. بسیاری از مطبوعات نیز به پشتیبانی از آن پرداختند و تظاهرات و اعتصاب‌هایی در مخالفت با قرارداد الحاقی و طرفداری از ملی شدن صنعت نفت برپا گردید.
۲۸. عکس العمل آیت الله کاشانی نسبت به طرح ملی شدن صنعت نفت ایران چه بود؟ آیت الله سید ابوالقاسم کاشانی با جدیت تمام از جنبش ملی شدن صنعت نفت حمایت کرد. وی از طریق اعلامیه‌ای مبارزه برای ملی شدن نفت را تکلیف دینی و وطنی ملت ایران بر شمرد و در پی آن تعدادی از علمای نیز نظر او را تأیید کردند.
۲۹. عکس العمل انگلستان و عوامل داخلی نسبت به طرح ملی شدن صنعت نفت ایران چه بود؟ انگلستان و عوامل داخلی آن برای حفظ منافع استعماری خود و جلوگیری از استیفای حقوق ملت ایران به تکاپو افتادند. سپهبد حاجیعلی رزم آرا در مقام نخست وزیر (تیر تا اسفند ۱۳۲۹) از سیاست انگلستان جانبداری و به شدت با ملی شدن صنعت نفت مخالفت می‌کرد.
۳۰. سپهبد حاجیعلی رزم آرا نخست وزیر وقت، چرا و توسط چه کسی و از چه گروهی به قتل رسید؟ به علت جانبداری از سیاست انگلستان و مخالفت با ملی شدن صنعت نفت توسط خلیل طهماسبی یکی از اعضای جمعیت فدائیان اسلام به قتل رسید.
۳۱. مهم ترین پیامد قتل رزم آرا (۱۳۲۹ اسفند ۱۶) چه بود؟ مهم ترین مانع بر سر راه ملی شدن صنعت نفت برداشته شد. چند روز بعد از قتل رزم آرا، نخست مجلس شورای ملی (۱۳۲۹ اسفند ۲۴) و سپس مجلس سنا در ۲۹ اسفند ۱۳۲۹ طرح ملی شدن صنعت نفت را تصویب کردند و جنبش ضداستعماری ملت ایران در گام نخست به پیروزی رسید.
۳۲. به دنبال کدام حادثه در ۱۶ اسفند ۱۳۲۹ نخست مجلس شورای ملی (۱۳۲۹ اسفند ۲۴) و سپس مجلس سنا در ۲۹ اسفند ۱۳۲۹ طرح ملی شدن صنعت نفت را تصویب کردند؟ قتل رزم آرا نخست وزیر وقت.
۳۳. چه عواملی تأثیر بسزایی بر خیزش ملت ایران برای استیفای حقوق ملی خود در جریان ملی شدن صنعت نفت داشت؟ پیروزی جنبش‌های ضداستعماری مردم هندوستان علیه استعمار پیر (انگلیس) و نیز موقیت حرکت‌های استقلال طلبی در برخی از کشورهای آسیایی و آفریقایی.
۳۴. چه عواملی باعث نخست وزیری دکتر مصدق در اردیبهشت ۱۳۳۰ شد؟ به واسطه‌ی حمایت گسترده‌ی افکار عمومی، اتحاد و همکاری تنگاتنگ نیروهای ملی و مذهبی و پشتیبانی قاطع آیت الله کاشانی، دکتر مصدق نخست وزیر شد.
۳۵. هدف از نخست وزیری دکتر مصدق چه بود؟ تا قانون ملی شدن صنعت نفت و خلع ید از شرکت نفت ایران و انگلیس را با قاطعیت به اجرا درآورد.
۳۶. اقدامات دولت دکتر مصدق پس از روی کار آمدن چه بود؟ درنگ هیئتی را به ریاست مهندس مهدی بازرگان به خوزستان فرستاد تا مراکز و تأسیسات نفت را از اختیار شرکت نفت ایران و انگلیس خارج نماید.
۳۷. انگلیسی‌ها برای جلوگیری از تصویب و اجرای قانون ملی شدن نفت چه اقداماتی انجام دادند؟ ۱- تحریک کارگران صنعت نفت به اعتصاب گسترده از طریق منع شرکت نفت ایران و انگلیس از پرداخت فوق العاده دستمزد آنان ۲- فرستادن کشتی‌های جنگی خود به خلیج فارس و بنادر ایران و تهدید نظامی ۳- طرح شکایت از ایران در مجامع بین‌المللی ۴- تهدید اقتصادی ایران با تعطیلی شعب بانک انگلیس، خارج کردن سرمایه‌های شرکت نفت و تحریم خرید نفت.

۳۸. دولت دکتر مصدق برای مقابله با تهدیدات و تحریم‌های اقتصادی انگلستان دست به چه اقدامی زد؟ برنامه‌ی اقتصاد بدون نفت را به اجرا گذاشت.
۳۹. چه عواملی باعث گردید که شورای امنیت سازمان ملل متحد و سپس دیوان بین المللی لاهه در جویان شکایت انگلستان از ایران در جریان ملی شدن صنعت نفت به سود کشور ما رأی صادر گندن؟ دفع منطقی و مستدل نخست وزیر و کلای حقوقی ایران.
۴۰. دولت ایران پس از پیروزی در دادگاه لاهه چه درخواستی از انگلستان خواست که بدھی های شرکت نفت و خسارات ناشی از تاخیر و غیره را پردازد و چون دولت انگلیس این تقاضا را پذیرفت، اقدام به قطع رابطه‌ی سیاسی با لندن کرد.
۴۱. چرا دکتر مصدق در تیرماه ۱۳۳۱ از مقام نخست وزیر استغفا داد؟ در تیر ۱۳۳۱ دکتر مصدق برای کاستن از نفوذ و قدرت دربار و مقابله با کارشکنی‌های آن در اداره‌ی امور کشور، از محمد رضا شاه پهلوی خواست که اختیار وزارت جنگ و فرماندهی ارتش را به او بسپارد و چون شاه با تقاضایش مخالفت ورزید، از مقام خود استغفا کرد.
۴۲. چرا دکتر مصدق در دوره اول نخست وزیر خود از شاه در خواست کرد که اختیار وزارت جنگ و فرماندهی ارتش را به او بسپارد؟ برای کاستن از نفوذ و قدرت دربار و مقابله با کارشکنی‌های آن در اداره‌ی امور کشور.
۴۳. پس از استغفای دکتر مصدق در دور اول نخست وزیری، شاه چه کسی را مامور تشکیل دولت کرد؟ احمد قوام (قوام السلطنه).
۴۴. عکس العمل آیت الله کاشانی در برابر نخست وزیری قوام چه بود؟ آیت الله کاشانی ضمن مخالفت با استغفای دکتر مصدق و نخست وزیری قوام، مردم را به مبارزه فراخواند و اعلام کرد اگر قوام کناره گیری نکند، اعلام جهاد می کنم و خودم کفن پوشیده، با ملت در پیکار شرکت می کنم.
۴۵. قیام ۳۰ تیر ۱۳۳۱ را توضیح دهید؟ در روز ۳۰ تیر ۱۳۳۱ مردم به خیابان‌ها ریختند. نیروهای نظامی و انتظامی به سرکوب تظاهر کنندگان پرداختند و عده‌ای را به خاک و خون کشیدند.
۴۶. نتایج قیام ۳۰ تیر ۱۳۳۱ را ذکر کنید؟ با ادامه‌ی تظاهرات و اعتراض نمایندگان طرفدار نهضت ملی در مجلس شورای ملی، شاه که موقعیت خود را در خطر می دید ناچار با استغفای قوام و بازگشت مجدد دکتر مصدق رضایت داد.
۴۷. دکتر مصدق پس از نخست وزیری مجدد، بعد واقعه‌ی ۳۰ تیر، چه اقداماتی انجام داد؟ وزارت جنگ و فرماندهی نیروهای مسلح را در اختیار گرفت. او همچنین بودجه‌ی دربار را قطع و شاه را از برقراری ارتباط با سفرای خارجی منع کرد.
۴۸. نهضت ملی شدن صنعت نفت با اتحاد و یکپارچگی احزاب و گروه‌های مختلف سیاسی و مذهبی بر چه محوری آغاز شد؟ بر محور مبارزه با استعمار انگلیس.
۴۹. رهبران گروه‌های ملی و مذهبی در جویان ملی شدن صنعت نفت در ایران چه کسانی بودند؟ رهبر ملی دکتر مصدق و رهبر مذهبی آیت الله کاشانی.
۵۰. چرا همکاری و اتحاد رهبران، شخصیت‌ها، احزاب و گروه‌های دست اندر کار نهضت ملی شدن صنعت نفت به تفرقه و دشمنی تبدیل شد؟ بر اثر غلبه‌ی روحیه‌ی لجاجت، خودمحوری، قدرت طلبی و مفعت جویی‌های فردی و گروهی به تفرقه و دشمنی تبدیل گردید.
۵۱. چگونه بعد از قیام ۳۰ تیر منافع کشور و اهداف ملی شدن نفت به فراموشی سپرده شود؟ با گسترش اختلاف‌ها و نزاع‌های سیاسی میان شخصیت‌ها و گروه‌های ملی و مذهبی.
۵۲. دشمنان خارجی و عوامل داخلی آنان با بهره‌گیری از چه عواملی بر تلاش هایشان برای نابودی نهضت و سرنگونی دولت دکتر مصدق افزودند؟ با بهره‌گیری از تداوم و گسترش اختلاف و نزاع میان دکتر مصدق و آیت الله کاشانی و یاران و نزدیکان این دو شخصیت ملی و مذهبی.
۵۳. آمریکا از چه زمانی سیاست فعالی را در خصوص ایران اتخاذ کرده بود؟ از زمان جنگ جهانی دوم.
۵۴. سیاست آمریکا در برابر دولت مصدق چه بود؟ از دولت انگلستان جانبداری کرد و با آن کشور در براندازی دولت مصدق متعدد شد.
۵۵. طراحی کودتای ۲۸ مرداد حاصل توافق کدام کشورها بود؟ آمریکا و انگلیس.
۵۶. پس از ملاقات‌ها و مذاکرات نمایندگان و مأموران انگلیسی و آمریکایی، آن دو کشور در اوآخر سال ۱۳۳۱ در چه زمینه‌ای به توافق رسیدند؟ درباره سرنگونی دولت مصدق و انتصاب سرلشکر فضل الله زاهدی به نخست وزیری به توافق رسیدند.

۵۷. طرح مشترک آمریکا و انگلیس برای سرنگونی دولت مصدق چه بود؟ براساس این طرح مشترک، ایجاد آشوب های خیابانی در ایران و به راه انداختن جنگ روانی علیه مصدق در مطبوعات در دستور کار شبکه‌ی جاسوسی دو کشور قرار گرفت. علاوه بر آن، از طریق اشرف پهلوی و ژنرال نورمن شوارتسکف آمریکایی، محمدرضا پهلوی را که در ابتدا در پذیرش کودتا مردد بود، مقاعده کردند که با کودتا موافقت کند.

۵۸. مقدمات اجرای کودتا ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ چگونه فراهم شد؟ با ورود مأمور ویژه‌ی سیا به ایران در اواسط تیر ۱۳۳۲ و ملاقات او با فضل الله زاهدی.

۵۹. دولت دکتر مصدق چگونه سرنگون شد؟ با نقشه و حمایت سیاسی و مالی دولت‌های انگلستان و آمریکا و عوامل داخلی آنان، در ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ واحدهایی از ارتش به فرماندهی سرلشکر فضل الله زاهدی علیه دولت دکتر مصدق اقدام به کودتا کردند. کودتاچیان که از پشتیبانی سازماندهی شده گروههایی از طرفداران شاه و دربار برخوردار بودند، مراکز مهم دولتی را در پایتخت تسخیر و دولت دکتر مصدق را سرنگون کردند.

۶۰. پس از موفقیت کودتا ۲۸ مرداد، دولت زاهدی دست به چه اقداماتی زد؟ اعلام حکومت نظامی کرد. دکتر مصدق و تعدادی از همکاران و یاران نزدیکش دستگیر و سپس محکمه گردیدند. احزاب و گروههای سیاسی و روزنامه‌های مخالف غیرقانونی و منحل شدند.

۶۱. پس از کودتای ۲۸ مرداد، وضعیت نفت ایران به چه شکلی درآمد؟ حکومت پهلوی با انگلستان و آمریکا در خصوص مسئله‌ی نفت به توافق رسید و به موجب قراردادی، تولید و فروش نفت ایران را به کنسرسیومی از شرکت‌های نفتی انگلیسی، آمریکایی، هلندی و فرانسوی واگذار کرد.

۶۲. قرارداد کنسرسیوم نفتی چه بود؟ براساس این قرارداد مقرر شد کنسرسیوم به مدت ۲۵ سال نفت ایران را استخراج و به فروش برساند و نیمی از سود خالص خود را به کشور ما پردازد.

۶۳. نهضت مقاومت ملی توسط چه کسانی به وجود آمد؟ پس از کودتا، گروهی از شخصیت‌های ملی و مذهبی و از جمله تعدادی از استادان دانشگاه تشکلی را به نام نهضت مقاومت ملی پایه گذاری کردند.

۶۴. چرا در ۱۶ آذر سال ۱۳۳۲ دانشجویان دانشگاه تهران تظاهرات کردند؟ در ۱۶ آذر ۱۳۳۲ گروهی از دانشجویان دانشگاه تهران در اعتراض به برقراری روابط سیاسی مجدد با انگلستان و سفر معاون رئیس جمهور آمریکا (ریچارد نیکسون) به ایران به تظاهرات پرداختند که در جریان آن سه تن از دانشجویان به شهادت رسیدند.

درس ۱۰

۱. در سال‌های پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ تا اوایل دهه‌ی ۱۳۴۰ دولت آمریکا از چه طریقی زمینه‌ی تسلط بر ایران و حفظ و تقویت این حکومت را فراهم کرد؟ از طریق وادر کردن حکومت پهلوی به اجرای برنامه‌های پیشنهادی خود.

۲. برنامه‌های آمریکا برای تسلط بر ایران و حفظ و تقویت حکومت پهلوی را ذکر کنید؛ ۱- پیوستن ایران به پیمان بغداد (ستنو) - تأسیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور(ساواک) - ۲- اعطای کمک‌های نظامی و مالی به ایران - ۳- اجرای پاره‌ای اصلاحات در ایران.

۳. برنامه‌های آمریکا در ایران پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ تا اوایل دهه‌ی ۱۳۴۰ چه اهدافی را دنبال می‌کرد؟ این برنامه‌ها، علاوه بر حفظ حکومت پهلوی و تداوم سلطه‌ی آمریکا، هدف مقابله با نفوذ شوروی در ایران را نیز دنبال می‌کرد.

۴. نخستین مرحله از برنامه‌های اصلاحی آمریکا با چه عنوانی و از زمان نخست وزیری چه کسی آغاز شد؟ با عنوان اصلاحات ارضی در زمان نخست وزیری علی امینی آغاز شد.

۵. در فروردین ۱۳۴۰ شاه از کدام حادثه برای طرح لایحه انجمن‌های ایالتی و ولایتی استفاده کرد؟ رحلت آیت الله بروجردی.

۶. چه عاملی منجر به برکناری علی امینی از نخست وزیری شد و چه کسی جانشین وی شد؟ رقابت شاه و علی امینی، سرانجام به برکناری امینی انجامید و امیراولد الله علّم که مورد اعتماد شاه بود نخست وزیر و مأمور اجرای اصلاحات شد.

۷. در آغاز نخست وزیری اسدالله علم کدام موضوع در دستور کار دولت علم قرار گرفت؟ اصلاح قانون انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی.

۸. تصویب نامه‌ی قانون انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی، چه تغییراتی در انتخابات انجمن‌ها ایجاد کرد؟ ۱- برداشتن دو قید مسلمان بودن و مرد بودن از شرایط انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان - ۲- حذف قید سوگند خوردن به قرآن مجید و تبدیل آن به سوگند خوردن به کتاب آسمانی.

۹. اصول شش گانه‌ی شاه تحت چه عنوانی مطرح شد؟ انقلاب سفید.

۱۰. همه‌پرسی اصول شش گانه‌ی شاه مورد استقبال چه دولت‌هایی قرار گرفت؟ دولت‌های آمریکا، انگلستان و شوروی.

سئوالات تشریحی تاریخ (۳) دوازدهم انسانی (دروس ۷ تا ۱۲)

۱۱. اولين مرحله‌ي فعالیت سیاسی امام خمینی در جایگاه مرجعیت شیعه چه بود؟ اعتراض به تصویب نامه‌ی انتخابات انجمان‌های ایالتی و ولایتی بود.
۱۲. چرا امام خمینی (ره) به تصویب نامه‌ی انجمن‌های ایالتی و ولایتی اعتراض کرد؟ این تصویب نامه‌ی از نظر ایشان مایه‌ی تضعیف اسلام و افزایش حضور بهائیان در حکومت می‌شد.
۱۳. عکس العمل و نتیجه‌ی اعتراض امام خمینی (ره) و علماء در برابر قانون انجمن‌های ایالتی و ولایتی چه شد؟ ایشان با رایزنی با علماء بزرگ قم به مخالفت با این تصویب نامه پرداختند و در نتیجه‌ی دولت را مجبور به لغو آن کرد.
۱۴. عکس العمل امام خمینی هنگام مطرح شدن انقلاب سفید و همه پرسی آن چه بود؟ امام خمینی مراجع دینی را به یاری فراخواندند و سپس از شاه در این باره توضیح خواستند. اما زمانی که با بی‌اعتنایی و توهین شاه مواجه شدند، با انتشار اعلامیه‌ای همه پرسی فرمایشی را غیرقانونی اعلام کردند.
۱۵. عکس العمل علماء و مردم تهران با انتشار اعلامیه‌ی امام خمینی (ره) مبنی بر غیر قانونی بودن همه پرسی اصول شش گانه چه بود؟ بیشتر مراجع دینی نیز به دعوت امام خمینی همه پرسی را تحريم کردند. در تهران و قم تظاهرات گسترده‌ای برپا شد و رژیم پهلوی با استفاده از نیروی نظامی قیام مردم تهران و قم را سرکوب کرد.
۱۶. اقدام امام خمینی و مراجع با فرا رسیدن نوروز سال ۱۳۴۲ چه بود؟ امام خمینی به همراه مراجع دیگر، در اعتراض به عملکرد حکومت، عید نوروز ۱۳۴۲ را عزای عمومی اعلام کردند و به افشاگری علیه اقدامات شاه پرداختند.
۱۷. اوج حرکت اعتراضی امام خمینی و مراجع در نوروز ۱۳۴۲ در کجا اتفاق افتاد و چه پیامدی داشت؟ در مدرسه‌ی فیضیه قم اتفاق افتاد که با یورش مأموران رژیم به خشونت کشیده شد. در جریان حمله به مدرسه‌ی فیضیه قم و مدرسه‌ی طالبیه تبریز تعدادی از طلاب شهید و مجروح شدند.
۱۸. به دنبال جنایت رژیم شاه در مدرسه‌ی فیضیه قم و مدرسه‌ی طالبیه تبریز، امام خمینی چه بیانه‌ای صادر کرد؟ شخص شاه را مورد خطاب و عتاب قراردادند و تقیه و سکوت در مقابل ظلم حکومت را حرام دانستند.
۱۹. به دنبال کدام حادثه امام خمینی در سال ۱۳۴۲ تقیه و سکوت در مقابل ظلم حکومت را حرام دانستند؟ یورش مأموران رژیم به مدرسه‌ی فیضیه قم.
۲۰. در آستانه محروم ۱۳۸۳ ق / ۱۳۴۲ ش. امام خمینی به سخنرانان مذهبی چه سفارشاتی کردند؟ سفارش کردن خطر اسرائیل را برای مردم توضیح دهنده و در مراسم‌های مذهبی آسیب‌های وارد شده بر جامعه اسلامی و مراکز دینی را بازگو نمایند.
۲۱. در مقابل سفارشات امام خمینی به سخنرانان مذهبی در آستانه محروم ۱۳۸۳ ق / ۱۳۴۲ ش، رژیم شاه سخنرانان مذهبی را به چه چیزی ملزم کرد؟ رژیم سخنرانان مذهبی را ملزم کرد علیه شاه و اسرائیل چیزی نگویند.
۲۲. اقدام مردم در عاشورای سال ۱۳۴۲ چه بود؟ مردم در عاشورای این سال با سردادن شعارهایی حمایت خود را از امام خمینی علی‌ساختند.
۲۳. علت دستگیری امام خمینی در عاشورای سال ۱۳۴۲ چه بود؟ امام خمینی طی نطقی در عصر عاشورا در قم، شخص شاه را مخاطب قرار دادند و از سلط آمریکا و اسرائیل بر حکومت پهلوی پرده برداشتند. این سخنرانی باعث خشم رژیم و دستگیری و انتقال امام به تهران شد.
۲۴. واکنش مردم و روحانیون و مراجع پس از دستگیری امام خمینی در سال ۱۳۴۲ چه بود؟ خبر دستگیری امام منجر به واکنش مردم و روحانیون و مراجع شد. اعتراضات زیادی در شهرهای مختلف ایران برپا شد و مردم در قم، تهران و ورامین به خاک و خون کشیده شدند و به دنبال آن عددی از مبارزان، زندانی، اعدام و یا تبعید شدند.
۲۵. نتایج قیام پانزده خرداد سال ۱۳۴۲ را ذکر کنید؟ ۱- هدف مبارزان تغییر کرد و سرنگونی رژیم پهلوی هدف نهایی مبارزان شد- ۲- حضور امام خمینی در صحنه مبارزه موجب شد بسیاری از روحانیون به مبارزات سیاسی روی بیاورند- ۳- علاوه بر روحانیون و دانشگاهیان، اشاره دیگری از جامعه نیز به جمع مبارزان پیوستند- ۴- رهبری امام خمینی به عنوان مرجع دینی بر جسته تر شد و مبارزان به نقش و قدرت مذهب در این زمینه توجه بیشتری نشان دادند.
۲۶. علت بالا گرفتن انتقاد از رژیم، بعد از آزادی امام خمینی چه مساله‌ای بود؟ تصویب قانون مصونیت قضایی و سیاسی اتباع آمریکایی مقیم ایران (کاپیتو لاسیون) توسط مجلس سنا و مجلس شورای ملی.
۲۷. بر اساس توافقنامه‌ی بین‌المللی وین مأموران سیاسی دارای چه امتیازاتی در کشور دیگر می‌باشند؟ مأموران سیاسی یک کشور در کشور دیگر از مصونیت سیاسی و قضایی برخودار هستند.

۲۸. مفاد قانون کاپیتولاسیون چه بود؟ مستشاران نظامی آمریکا و خانواده‌های آنان نیز در ایران از مصونیت سیاسی و قضایی برخوردار شدند.
۲۹. واکنش امام خمینی در برابر تصویب قانون کاپیتولاسیون چه بود؟ امام خمینی در یک سخنرانی پژوهشی به تصویب این قانون اعتراض کردند.
۳۰. علت دستگیری و تبعید امام خمینی به ترکیه چه بود؟ مخالفت صریح امام با قانون کاپیتولاسیون، رژیم پهلوی را چنان به وحشت انداخت که ایشان را در ۱۳ آبان ۱۳۴۳ در قم دستگیر و به کشور ترکیه تبعید کرد. محل تبعید ایشان یازده ماه بعد تغییر کرد و از ترکیه به عراق فرستاده شدند.
۳۱. رژیم پهلوی در دوران طولانی نخست وزیری امیرعباس هویدا، در جهت تقویت و تحکیم پایه‌های اقتدار خود به چه اقداماتی نهایشی دست زد؟ برگزاری جشن تاجگذاری و جشن‌های دوهزار و پانصد ساله شاهنشاهی، منحل کردن احزاب موجود و ایجاد حزبی واحد به نام حزب رستاخیز.
۳۲. بر جسته توین اقدام حکومت پهلوی برای اسلام زدایی چه بود؟ تاریخ شاهنشاهی را جایگزین تقویم هجری شمسی کرد.
۳۳. رژیم پهلوی در جهت تقویت و تحکیم پایه‌های اقتدار خود در زمینه‌ی فرهنگی چه تلاشی انجام داد؟ کوشید میان فرهنگ ایرانی و فرهنگ اسلامی تقابلی مصنوعی ایجاد کند.
۳۴. حکومت پهلوی به چه بهانه‌ای تاریخ هجری شمسی را منسخ و تاریخ شاهنشاهی را جایگزین آن نمود؟ به بهانه‌ی عدم همخوانی تاریخ هجری شمسی با فرهنگ ایرانی.
۳۵. در مقابل فعالیت‌های رژیم شاه، مبارزات ملت به چند دسته تقسیم می‌شوند؟ ۱- فعالیت‌های سیاسی ۲- مبارزه‌ی فرهنگی ۳- مبارزه‌ی مسلحane.
۳۶. فعالیت‌های سیاسی امام خمینی در طول دوران تبعید را ذکر کنید؟ امام خمینی در طول دوران تبعید در نجف اشرف با صدور اعلامیه به مناسبت های مختلف و فرستادن پیام به سران و مردم کشورهای اسلامی و نیز با تدریس مباحث ولایت فقیه، مبانی حاکمیت دینی را ترسیم می کردند.
۳۷. فعالیت‌های سیاسی ملت ایران در طول دوران تبعید امام خمینی را ذکر کنید؟ در همین دوران شاگردان و علاقه مندان به اندیشه‌ی ایشان مساجد و دانشگاه‌ها را به کاتون مبارزه‌علیه رژیم پهلوی تبدیل کرده بودند. جبهه‌ی ملی و نهضت آزادی نیز در چارچوب قانون اساسی به مبارزات خود ادامه می دادند.
۳۸. منظور از مبارزه‌ی فرهنگی چیست و چه گروه‌ها و چه شخصیت‌هایی با حکومت پهلوی مبارزه‌ی فرهنگی می‌کردند؟ مبارزاتی که با اتکا بر آگاهی دادن به مردم و تبلیغ و ترویج باورهای دینی به همراه روش‌نگری علیه اقدامات رژیم پهلوی صورت می گرفت. روحانیون، معلمان، استادان دانشگاه، دانشجویان و دانش آموزان در عرصه‌ی مبارزه‌ی فرهنگی با رژیم فعالیت می کردند و در مساجد، حسینیه‌ها و مدارس و دانشگاه‌ها به ترویج فرهنگ دینی می پرداختند. معروف ترین چهره‌های فرهنگی علامه‌ی طباطبائی، آیت الله طالقانی، آیت الله مطهری، آیت الله بهشتی، دکتر شریعتی، دکتر باهر و دکتر مفتح بودند.
۳۹. معروف توین گروه‌هایی که علیه حکومت پهلوی دست به مبارزه‌ی مسلحane زدند را نام ببرید؟ ۱- هیئت‌های مؤتلفه‌ی اسلامی ۲- حزب ملل اسلامی ۳- سازمان مجاهدین خلق ۴- سازمان چریک‌های فدایی خلق.
۴۰. محور کار هیئت‌های مؤتلفه‌ی اسلامی و مهم توین اقدام آن‌ها چه بود؟ این گروه مبارزه‌ی مسلحane و ترور سران حکومت پهلوی را محور کار خود قرار داد و مهم ترین اقدام آن‌ها ترور حسنعلی منصور، نخست وزیر وقت بود که توسط محمد بخاری انجام شد.
۴۱. حزب ملل اسلامی با چه آرمانی به نبرد مسلحane روی آورد؟ بربا کردن حکومت اسلامی.
۴۲. سازمان مجاهدین خلق چه گروهی بودند؟ گروهی از جوانان عضو نهضت آزادی بعد از قیام ۱۵ خرداد فعالیت سیاسی را کنار گذاشتند و به جنگ مسلحane روی آوردند. آن‌هادر آغاز از تفکری اسلامی برخوردار بودند ولی به مرور زمان دچار انحراف فکری شدند و به مارکسیسم متایل شدند.
۴۳. سازمان چریک‌های فدایی خلق با الهام از چه طرز تفکری به مبارزه‌ی مسلحane روی آوردند؟ با الهام از افکار مارکسیستی.
۴۴. کدام یک از مبارزان علیه رژیم شاه، به شهادت رسیدند یا زندانی شدند؟ تعدادی از آنان مانند آیت الله سعیدی و آیت الله غفاری، تحت شکنجه به شهادت رسیدند و بسیاری نیز مانند آیت الله طالقانی تا اوج گیری انقلاب اسلامی در زندان بودند.
۴۵. وضعیت عمومی سیاسی ایران در سال ۱۳۵۶ چگونه بود؟ فاصله‌ی روزافزوی که حکومت پهلوی را از ملت ایران جدا می ساخت در سال ۱۳۵۶ به حد اکثر خود رسید. ضدیت این حکومت با اسلام و معنویت و اخلاق، آشکار شده بود. صدھا روحانی مبارز در زندان بودند و بسیاری از استادان دانشگاه و سخنرانان مذهبی اجازه‌ی سخن گفتن در محافل و مجالس را نداشتند. پول نفت که از سال ۱۳۵۰ یک باره به سرعت افزایش یافته بود،

سُؤالات تشریحی تاریخ (۳) دوازدهم انسانی (دروس ۷ تا ۱۲)

سرمایه داران وابسته به غرب و رژیم پهلوی را در مدت کوتاهی تقویت کرده بود. در عوض، طبقات محروم از جمله کارگران و روستاییان برای گذراندن زندگی به شهرها هجوم می‌آورند.

۴۶. نتیجهٔ انقلاب سفید شاه چه بود؟ نابودی اقتصاد ایران و وابستگی به بیگانگان.

۴۷. رژیم پهلوی با استفاده از چه نهادهایی خود را از ناحیهٔ گروه‌های مبارز مسلح آسوده خاطر کرده بود؟ دستگاه ساواک و نیروهای پلیسی و امنیتی.

۴۸. چرا جیمی کارت رئیس جمهور آمریکا در سال ۱۳۵۵ به شعار دفاع از حقوق بشر متول شد؟ برای کاهش تنفس عمومی از سیاست‌های آمریکا.

۴۹. چرا حکومت پهلوی در سال ۱۳۵۶ مستلهٔ فضای باز سیاسی را مطرح کرد؟ تبعیت از سیاست فضای باز آمریکایی.

۵۰. جیمی کارت رئیس جمهور آمریکا در سال ۱۳۵۵ برای کاهش تنفس عمومی از سیاست‌های آمریکا به چه شعایر متول شد؟ شعار دفاع از حقوق بشر.

۵۱. جیمی کارت رئیس جمهور آمریکا به تبعیت از سیاست فضای باز آمریکایی، از شاه چه درخواستی کرد؟ درخواست کرد اوضاع عمومی زندانیان را بهبود ببخشد، شکنجهٔ زندانیان را کاهش دهد و به مطبوعات اجازه دهد به طور ملایم و محدود از دولت انتقاد کنند.

۵۲. شاه در راستای خواسته‌های آمریکا در تبعیت از فضای باز سیاسی، چه اقدامی انجام داد؟ هویدا را برکنار و جمشید آموزگار را به نخست وزیری منصوب کرد.

۵۳. جمشید آموزگار با چه مأموریتی جانشین هویدا شد و واکنش امام خمینی در برابر او چه بود؟ مأموریت یافت تا با انتقاد از گذشته، فضای باز سیاسی در کشور ایجاد کند. اما پیام‌های روشنگرانهٔ امام خمینی و چند حادثهٔ دیگر، آتش انقلاب را شعله ور کرد.

۵۴. دو چهرهٔ محبوبی که در سال ۱۳۵۶ به مرگ مشکوکی از بین رفند را نام ببرید؟ دکتر علی شریعتی و حاج آقا مصطفی پسر بزرگ امام خمینی.

۵۵. دکتر شریعتی چگونه نقشی اساسی در طرد اندیشه‌های مارکسیستی و بیداری نسل جوان و گرایش آفان به سوی اسلام داشت؟ با انجام سخنرانی و نگارش کتاب‌های متعدد.

۵۶. در گذشت ناگهانی حاج آقا مصطفی خمینی، چه پیامدهای در جامعه داشت؟ موج تازه‌ای از اعتراض و تنفس تا با انتقاد از رژیم ایجاد کرد و مجالس ترحیمی در بسیاری از شهرهای ایران برگزار شد و بار دیگر یاد و خاطرهٔ امام خمینی جان تازه‌های به جریان مبارزه داد.

۵۷. در ۱۷ دی ۱۳۵۶ روزنامهٔ اطلاعات چه اقدامی انجام داد؟ مقالهٔ توهین آمیزی علیه امام خمینی منتشر کرد.

۵۸. کدام مقالهٔ جرقه آتش مبارزات مردمی را در تاریخ ۱۷ دی ۱۳۵۶ شعله ور کرد؟ مقالهٔ توهین آمیز نسبت به امام خمینی در روزنامهٔ اطلاعات.

۵۹. انتشار مقالهٔ توهین آمیز نسبت به امام خمینی در روزنامهٔ اطلاعات چه پیامدی داشت؟ به دنبال انتشار این مقاله، مردم و روحانیون قم در ۱۹ دی ۱۳۵۶ قیام کردند و قیامشان توسط مأموران رژیم به خاک و خون کشیده شد.

۶۰. علت تظاهرات مردم قم در ۱۹ دی ماه ۱۳۵۶ چه بود؟ انتشار مقالهٔ توهین آمیز روزنامهٔ اطلاعات علیه امام خمینی.

۶۱. پیام تمام قیام‌هایی که در اعتراض به مقالهٔ روزنامهٔ اطلاعات منتشر شد، چه بود؟ تجدید عهد با رهبری انقلاب و افزایش تنفس از رژیم شاهنشاهی.

۶۲. در مرداد سال ۱۳۵۷ کدام نخست وزیر رژیم پهلوی و در کجا برای اولین بار رسمًا حکومت نظامی برقرار کرد؟ جمشید آموزگار در اصفهان.

۶۳. گسترش قیام‌های علیه حکومت پهلوی باعث شد تا جمشید آموزگار دست به چه اقدامی بزند؟ باعث شد تا جمشید آموزگار در مرداد ۱۳۵۷ در اصفهان حکومت نظامی برقرار کند.

۶۴. جعفر شریف امامی با چه شعایری به نخست وزیری رسید؟ شعار آشتی ملی.

۶۵. در پی قیام‌های مردم علیه حکومت پهلوی، امام خمینی با ارسال پیام و افشاء نیرنگ قازهٔ رژیم پهلوی، خواهان چه شدند؟ خواهان ادامهٔ مبارزه تا سرنگونی نظام پادشاهی در ایران شدند.

۶۶. اوج راهپیمایی‌های مردم ایران در سال ۱۳۵۷ چه بود؟ اوج این راهپیمایی‌ها در تهران بعد از برگزاری نماز عید فطر (۱۳ شهریور) و تکرار آن در سه روز بعد با حضور گسترده و یکپارچهٔ زنان بود.

۶۷. قیام خونین ۱۷ شهریور سال ۵۷ را توضیح دهید؟ حکومت پهلوی برای جلوگیری از ادامهٔ تظاهرات و اعتراضات در روز جمعه ۱۷ شهریور ۱۳۵۷ در تهران و چند شهر دیگر حکومت نظامی برقرار کرد. اما مردم تهران بی‌اعتباً به اخطارها و هشدارهای رژیم در میدان شهداء (ژاله‌ی سابق) تجمع کردند. درخیمان پهلوی مردم را به گلولهٔ بستند و جمع زیادی از آنان را به شهادت رساندند.

۶۸. عکس العمل دولت آمریکا نسبت به واقعهٔ ۱۷ شهریور ۱۳۵۷ چه بود؟ به دنبال این جنایت هولناک، رئیس جمهور آمریکا بار دیگر به صراحت از رژیم پهلوی حمایت کرد.

۶۹. علت هجرت امام خمینی از عراق به فرانسه چه بود؟ فشار سیاسی و امنیتی سازمان امنیت عراق و ساواک.

۷۰. اقامت چند ماهه‌ی امام خمینی در فرانسه چه نتایج مهمی برای انقلاب به همراه داشت؟ ۱- ایشان با استفاده از امکانات تبلیغی، مصاحبه و سخنرانی به افشاگری جنایات رژیم پهلوی پرداخت ۲- امکان ملاقات مبارزان با رهبر انقلاب فراهم آمد و پیام‌های امام با شتاب بیشتری در ایران منتشر شد.

۷۱. شاه پس از کدام حادثه ارتشد غلامرضا از هاری را جانشین شویف امامی کرد؟ پس از سرکوب تظاهرات دانشجویان و دانش آموزان در دانشگاه تهران در ۱۳ آبان سال ۵۷.

۷۲. هدف شاه از انتخاب ارتشد از هاری به نخست وزیری چه بود؟ تا اوی با برقرار کردن حکومت نظامی حرکت انقلاب را کند نماید.

۷۳. در روزهای ناسوغا و عاشورای سال ۵۷ مردم در شهرهای مختلف با شرکت در تظاهراتی مسالمت آمیز چه موضوعاتی را فریاد زدند؟ سقوط رژیم پهلوی و برقراری حکومت اسلامی را فریاد زدند.

۷۴. ادامه‌ی مبارزات مردم با حکومت پهلوی در روزهای ناسوغا و عاشورای ۱۳۵۷ آمریکا را به چه نتایجی رساند؟ اولاً دولت نظامی از هاری نتیجه ای نداشتند است، ثانیاً مردم ایران متحد و در اطاعت از رهبر خود مصمم و جدی هستند ثالثاً آمریکا باید برای حفظ منافع خود در ایران به فکر مهره‌ی دیگری غیر از محمد رضا شاه باشد.

۷۵. شاه در اوایرسال ۱۳۵۷ به دستور آمریکا، شاهپور بختیار را به چه منظوری به نخست وزیری انتخاب کرد؟ برای جلوگیری از پیروزی انقلاب اسلامی.

۷۶. امام خمینی در ۲۳ دی سال ۵۷ تشکیل کدام نهاد را به اطلاع مردم رساندند؟ شورای انقلاب.

۷۷. شورای انقلاب متشكل از چه کسانی بود و چه وظیفه‌ای داشت؟ این شورا از افراد شایسته و مسلمان و متعهد و مورد اعتماد امام خمینی تشکیل شده بود و وظیفه داشت تا زمینه‌ی انتقال قدرت را فراهم کند.

۷۸. در ۲۶ دی سال ۵۷ چه اتفاقی افتاد؟ شاه از ایران بیرون رفت.

۷۹. روز ۱۵ بهمن سال ۱۳۵۷ امام به پیشنهاد کدام نهاد و چه کسی را به عنوان نخست وزیر دولت موقت معرفی کرد؟ به پیشنهاد شورای انقلاب مهندس مهدی بازرگان را به عنوان نخست وزیر دولت موقت انقلابی معرفی و از همه تقاضا کردند تا از او حمایت کنند.

۸۰. چگونه تهران در بهمن ۵۷ به یک شهر نظامی مبدل شد؟ با حمله‌ی نیروهای گارد شاهنشاهی به افراد نیروی هوایی که به انقلاب پیوسته بودند، تهران به یک شهر نظامی مبدل شد.

۸۱. رژیم پهلوی با برقراری حکومت نظامی در بعد از ظهر ۲۱ بهمن و شب ۲۲ بهمن در تهران چه قصدی داشت؟ قصد داشت به کمک نظامیان وابسته به خود و با ناظرات ژنرال هایزر آمریکایی، با انجام کودتای نظامی رهبر انقلاب و اعضای شورای انقلاب را دستگیر و انقلاب را سرکوب کند.

۸۲. واکنش امام خمینی نسبت به حکومت نظامی بعد از ظهر ۲۱ بهمن و شب ۲۲ بهمن در تهران چه بود؟ حکومت نظامی را غیرقانونی اعلام کردند.

۸۳. در پاسخ به اعلامیه امام خمینی مبنی بر بی‌اعتباً نسبت به حکومت نظامی در ۲۱ بهمن ماه ۱۳۵۷ مردم تهران دست به چه اقدامی زدند؟ مردم با کمک ارتشیانی که به انقلاب پیوسته بودند، مراکز نظامی را در تهران و شهرهای بزرگ به تصرف خود درآوردند. رادیو و تلویزیون نیز در اختیار مردم قرار گرفت و با اعلام صدای انقلاب و پیروزی انقلاب اسلامی در ۲۲ بهمن زنگ سقوط نظام شاهنشاهی به صدا درآمد.

درس ۱۱

۱. دولت موقت انقلاب به ریاست مهندس مهدی بازرگان به همراه شورای انقلاب علاوه بر اداره‌ی امور کشور، برای استقرار نظام سیاسی جدید چه اقدامات مهمی انجام دادند؟ ۱- برگزاری همه‌پرسی تعیین نظام سیاسی جدید ۲- تدوین قانون اساسی ۳- شکل‌گیری هیئت دولت مبتنی بر قانون اساسی جدید ۴- تأسیس نهادهای انقلابی

سئوالات تشریحی تاریخ (۳) دوازدهم انسانی (دروس ۷ تا ۱۲)

۱. اولین همه پرسی در تاریخ انقلاب اسلامی در چه موردی بود؟ تعیین نظام سیاسی جدید.
۲. چرا ۱۲ فروردین در تقویم به عنوان روز جمهوری اسلامی نام گذاری شده است؟ چون همه پرسی برای تعیین نظام سیاسی جدید در روزهای ۱۰ و ۱۲ فروردین ۱۳۵۸ برگزار شد و بر اساس نتیجه‌ی آن که در ۱۲ فروردین اعلام شد، بیش از ۹۸٪ به جمهوری اسلام رأی مثبت دادند.
۳. هدف از برگزاری همه پرسی مجلس خبرگان قانون اساسی چه بود؟ تا قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران را تدوین و تصویب کنند.
۴. کدام نهاد کار تدوین و تصویب قانون اساسی را بر عهده گرفت؟ مجلس خبرگان قانون اساسی.
۵. در ۱۳ آبان ۱۳۵۸ چه اتفاقی روی داد؟ سفارت آمریکا توسط دانشجویان موسوم به پیرو خط امام در تهران تسخیر شد.
۶. اشغال سفارت آمریکا توسط چه کسانی صورت گرفت؟ دانشجویان موسوم به پیرو خط امام.
۷. علت تسخیر سفارت آمریکا توسط دانشجویان پیرو خط امام چه بود؟ آنان علت این اقدام را تداوم دشمنی‌ها و توطئه‌های دولت آمریکا علیه انقلاب اسلامی و از جمله اجازه ورود به محمدرضا شاه پهلوی جهت سفر به آن کشور اعلام کردند.
۸. واکنش امام خمینی و مجلس خبرگان در مورد تسخیر سفارت آمریکا چه بود؟ امام خمینی این اقدام دانشجویان را تأیید کرد و آن را انقلاب دوم خواند. مجلس خبرگان قانون اساسی نیز از تسخیر سفارت آمریکا توسط دانشجویان حمایت کرد.
۹. امام خمینی کدام حرکت دانشجویان را انقلاب دوم خواند؟ تسخیر سفارت آمریکا.
۱۰. پیامد سیاسی مهم تسخیر سفارت آمریکا در بعد داخلی چه بود؟ مهندس بازرگان و اعضای کابینه‌ی او که با این اقدام موافق نبودند، استعفا کردند.
۱۱. پس از استعفای دولت موقت، کدام نهاد مسئولیت اداره‌ی کشور و تکمیل روند استقرار نظام سیاسی جدید را عهده دار شد؟ شورای انقلاب.
۱۲. با تدوین و تصویب قانون اساسی جدید، زمینه برای چه اقداماتی در کشور فراهم آمد؟ زمینه برای برگزاری انتخابات ریاست جمهوری و مجلس شورای اسلامی و تشکیل دولت دائم فراهم آمد.
۱۳. چه کسی به عنوان نخستین رئیس جمهور انقلاب اسلامی انتخاب شد؟ ابوالحسن بنی صدر.
۱۴. اولین نخست وزیر انقلاب اسلامی که از مجلس شورای اسلامی رأی اعتماد گرفت که بود؟ محمدعلی رجایی.
۱۵. پس از تشکیل کدام نهاد، تمامی ارکان سیاسی کشور مطابق قانون اساسی شکل گرفتند و نظام سیاسی جمهوری اسلامی به طور کامل استقرار یافت؟ تشکیل مجلس خبرگان رهبری.
۱۶. نهادهایی که پس از پیروزی انقلاب اسلامی به فرمان امام خمینی تأسیس شدند چه ابعادی از جامعه را در بر می‌گرفتند؟ ابعاد مختلف سیاسی، امنیتی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی جامعه را در بر می‌گرفتند.
۱۷. نوع و گستره وسیع نهادهایی که پس از پیروزی انقلاب اسلامی به فرمان امام خمینی تأسیس شدند، بیانگر چه بود؟ بیانگر بینش مدیریت منسجم و جامع حضرت امام بود.
۱۸. مهم ترین نهادهایی که پس از پیروزی انقلاب اسلامی به فرمان امام خمینی تأسیس شدند را نام ببرید و هدف از تأسیس آن‌ها را ذکر کنید؟ ۱- کمیته‌ی انقلاب اسلامی: این کمیته وظیفه‌ی حفظ نظم و امنیت و دستگیری سران جنایتکار رژیم پهلوی را بر عهده داشت- ۲- سپاه پاسداران انقلاب اسلامی: تا از آرمان‌ها و دستاوردهای انقلاب پاسداری کند- ۳- جهاد سازندگی: برای عمران، آبادانی و رفع فقر و محرومیت از روستاها- ۴- کمیته‌ی امداد امام خمینی: به منظور حمایت از محرومان و مستضعفان- ۵- نهضت سواد آموزی: با هدف ترویج فرهنگ سوادآموزی و کاهش و رفع بی‌سوادی- ۶- دادگاه‌ها و دادسراهای انقلاب اسلامی برای رسیدگی به پرونده‌ی مقامات و مأموران رژیم سابق تشکیل شدند- ۷- بنیاد شهید- ۸- بنیاد مسکن انقلاب اسلامی- ۹- بسیج مستضعفان.
۱۹. بلااصله پس از پیروزی انقلاب اسلامی کدام نهاد به فرمان امام خمینی تأسیس شد؟ کمیته‌ی انقلاب اسلامی.
۲۰. در بعد آینینی و مناسکی اولین فعالیت نظام جمهوری اسلامی چه بود؟ اقامه‌ی اولین نماز جمعه در تهران و سپس به تدریج در سایر شهرستان‌ها.
۲۱. اولین نماز جمعه در تهران به امامت چه کسی برگزار شد؟ آیت الله طالقانی.
۲۲. چه عواملی دشمنان خارجی و داخلی جمهوری اسلامی ایران را بسیار آشفته و ناراحت کرد؟ پیروزی انقلاب اسلامی و پیشرفت موفقیت آمیز روند استقرار نظام جمهوری اسلامی ایران.
۲۳. چه عواملی دشمنان خارجی و داخلی جمهوری اسلامی ایران را بسیار آشفته و ناراحت کرد؟ پیروزی انقلاب اسلامی و پیشرفت موفقیت آمیز روند استقرار نظام جمهوری اسلامی ایران.

۲۴. چرا خشم دولت مردان آمریکایی نسبت به استقرار نظام جمهوری اسلامی ایران دوچندان شد؟ به دلیل تسخیر لانه‌ی جاسوسی و افشا شدن نقش آمریکا در توطئه علیه انقلاب اسلامی.
۲۵. مهم ترین توطئه‌ها و تلاش‌هایی که دشمنان داخلی و خارجی علیه جمهوری اسلامی ایران انجام دادند را ذکر کنید؟ ۱- ایجاد آشوب و ناامنی ۲- ترور شخصیت‌ها و مردم انقلابی ۳- حمله‌ی نظامی آمریکا به طبس ۴- طراحی کودتا.
۲۶. گروهک‌های ضد انقلاب در کدام مناطق کشور در صدد اختلاف و تفرقه افکنی برآمدند؟ کردستان، خوزستان، سیستان و ترکمن صحرا.
۲۷. گروهک‌های ضد انقلاب با حمایت دشمنان خارجی انقلاب اسلامی در صدد انجام چه بودند؟ در صدد برآمدن تا یکپارچگی و زندگی مسالمت آمیز اقوام ایرانی را تبدیل به اختلاف و تفرقه کرده و مسائل و مشکلات زیادی برای کشور و مردم آن مناطق به وجود آورdenد.
۲۸. کروهگ تروریستی فرقان، کدام شخصیت‌های برجسته‌ی انقلابی را به شهادت رساند؟ سپهبد ولی الله قرنی، رئیس ستاد مشترک ارتش، آیت الله استاد مطهری، دکتر مفتح، حاج مهدی عراقی، آیت الله قاضی طباطبائی را به شهادت رساند و به جان حجت‌الاسلام علی اکبر هاشمی رفسنجانی و آیت الله ربیانی شیرازی سُوقصد کرد.
۲۹. پس از دستگیری اعضای گروه فرقان، کدام گروه علم ترور را بر پا کردند و عده‌ی زیادی از مسئولان و شمار کثیری از مردم عادی را در گوچه و بازار به شهادت رساندند؟ سازمان مجاهدین خلق (منافقین).
۳۰. چرا آمریکا با طراحی یک عملیات پیچیده‌ی نظامی، اقدام به پیاده کردن نیروهای ویژه خود در صحرا طبس کرد؟ چون پس از تسخیر سفارت آمریکا در تهران توسط دانشجویان پیرو خط امام و دستگیری و بازداشت اعضای سفارت، دولت مردان آمریکایی در شرایط دشواری قرار گرفتند.
۳۱. مأموریت نیروهای ویژه آمریکا در صحرا طبس چه بود؟ مأموریت این گروه، تسخیر چند مرکز در تهران و بیرون بردن آمریکاییان بازداشتی از ایران بود.
۳۲. علت شکست حمله‌ی نظامی آمریکا در طبس چه بود؟ با عنایت خداوند، وقوع توفان شن و کاهش دید خلبانان آمریکایی باعث سقوط چند فروند بالگرد نظامی و کشته شدن تعدادی از نیروهای مهاجم شد. بقیه نیز با به جا گذاشتن بخشی از تجهیزات، اسناد و مدارک مجبور به فرار شدند.
۳۳. کودتای تیر ۱۳۵۹ (کودتای نوژه) توسط چه گروه‌هایی طراحی شد؟ تعدادی از افسران وابسته به رژیم پهلوی و هوادار شاپور بختیار، موسوم به سازمان نقاب با پشتیبانی سازمان جاسوسی آمریکا (سیا) و حکومت بعضی عراق، کودتایی را طراحی کردند.
۳۴. هدف از طراحی کودتای تیر ۱۳۵۹ (کودتای نوژه) چه بود؟ کودتاییان قصد داشتند با استفاده از امکانات نظامی پایگاه هوایی شهید نوژه‌ی همدان، محل سکونت حضرت امام و برخی مراکز مهم در پایتخت را بمباران و نظام جمهوری اسلامی ایران را ساقط کنند.
۳۵. کدام حزب در سال ۱۳۶۰ ش. قصد انجام کودتا داشت؟ حزب توده نیز که به نفع حکومت شوروی در ایران جاسوسی می‌کرد.
۳۶. پس از انتخاب ابوالحسن بنی صدر به عنوان نخستین رئیس جمهوری اسلامی ایران، امام خمینی چه مسؤولیت‌هایی به وی واگذار کرد؟ علاوه بر تنفیذ حکم ریاست جمهوری وی، فرماندهی کل قوا و ریاست شورای انقلاب را نیز به او واگذار کردند.
۳۷. چه عواملی باعث شد که امام خمینی بنی صدر را از فرماندهی کل قوا و مجلس شورای اسلامی او را از منصب ریاست جمهوری عزل نماید؟ ۱- قرار گرفتن در چنین موقعیت و مقامی بنی صدر را چنان مغور کرد که از پذیرش محمد علی رجایی چهره‌ی انقلابی و مورد اعتماد امام و مردم برای نخست وزیری امتناع می‌ورزید، اما با اصرار نمایندگان مجلس شورای اسلامی رجایی نخست وزیر شد. ۲- بنی صدر با اختلاف افکنی میان مسئولان و نهادهای نظام، روز به روز از خط امام فاصله گرفت و به گروه‌های منحرف و معاند مانند سازمان مجاهدین خلق نزدیک شد. ۳- با شروع جنگ تحمیلی نیروهای سپاه پاسداران را در تنگتای مالی و تسلیحاتی قرار داد و زمینه‌ی سقوط خرمشهر را فراهم آورد.
۳۸. با خلع بنی صدر چه کسی در دوین دوره انتخابات به عنوان ریاست جمهوری انتخاب شد؟ محمد علی رجایی.
۳۹. محمدعلی رجایی چه کسی را به عنوان نخست وزیر مأمور تشکیل کاینده کرد؟ محمد جواد باهنر.
۴۰. چرا دوره‌ی ریاست جمهوری رجایی خیلی کوتاه بود؟ زیرا ایشان به همراه نخست وزیر (محمد جواد باهنر) در انفجار دفتر نخست وزیری توسط منافقین در ۸ شهریور ۱۳۶۰ به شهادت رسید.

۴۱. پس از شهادت رئیس جمهور رجایی و نخست وزیر باهنر، چه کسی از سوی مجلس شورای اسلامی به ریاست هیئت دولت برگزیده شد تا در اداره امور کشور و جنگ وقفه ای به وجود نیاید؟ آیت الله مهدوی کنی.

۴۲. چه کسی در سومین دوره ای انتخابات ریاست جمهوری به ریاست جمهوری ایران برگزیده شد؟ آیت الله سید علی خامنه ای.

۴۳. آیت الله سید علی خامنه ای چه کسی را برای تصدی منصب نخست وزیری به مجلس شورای اسلامی معرفی کرد؟ میرحسین موسوی.

۴۴. دوران ریاست جمهوری آیت الله خامنه ای دارای چه ویژگی های بود؟ در این دوره ثبات سیاسی و امنیتی بیشتری ایجاد شد و اداره ای امور جنگ با توان و موفقیت بیشتر به انجام رسید. همچنین در دوره ای مذکور دانشگاه ها که پس از پیروزی انقلاب اسلامی تعطیل شده بود، بازگشایی شد.

۴۵. چرا امام خمینی فرمان تشکیل مجمع تشخیص مصلحت نظام را صادر کرد؟ بروز پاره ای از اختلاف ها میان مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان مشکلاتی را در اداره ای کشور به وجود آورد.

۴۶. مجمع تشخیص مصلحت، مرکب از چه کسانی تشکیل شد و چه وظیفه ای دارد؟ مرکب از مسئولان عالی رتبه ای کشور و صاحب نظران بر جسته تشکیل شد تا به اختلافات میان مجلس و شورای نگهبان رسیدگی نماید.

۴۷. خبر ارتحال امام خمینی توسط چه کسی به اطلاع مردم ایران و مسلمانان جهان رسید؟ توسط یادگار گرامی ایشان حجت الاسلام سید احمد خمینی.

۴۸. بلافاصله پس از ارتحال امام خمینی کدام مجلس تشکیل شد و مهم ترین تصمیمی که در آن گرفته شد چه بود؟ مجلس خبرگان رهبری تشکیل جلسه داد و به اتفاق آراء حضرت آیت الله سید علی خامنه ای را به مقام رهبری برگردید.

۴۹. خبرگان ملت بر اساس چه ویژگی ها و سوابقی، آیت الله سید علی خامنه ای را برای رهبری انقلاب اسلامی، صالح، شایسته و لایق تشخیص دادند؟
۱- حضرت آیت الله خامنه ای از ابتدای نهضت تا زمان پیروزی انقلاب اسلامی به عنوان شاگرد و پیرو حضرت امام خمینی (ره) حضور و نقش فعالی در مبارزه با رژیم پهلوی داشتند؛ از این رو، بارها دستگیر، زندانی و تبعید شدند.-۲- ایشان در دوران جمهوری اسلامی و در شرایطی که کشور گرفتار توطئه های پیچیده ای دشمنان خارجی و ضد انقلاب داخلی و نیز جنگ تحملی بود، همچون یاوری بصیر و ثابت قدم در خدمت انقلاب و حضرت امام بودند و مسئولیت های خطیری را از جمله دو دوره ریاست جمهوری عهده دار شدند.-۳- معظم له در تیر ۱۳۶۰، هدف حمله ای تروریستی مجاهدین خلق قرار گرفته، به شدت جراحت برداشتند و به شرف جانبازی انقلاب اسلامی نایل آمدند.

درس ۱۲

۱. کشور کنونی عراق چگونه شکل گرفت؟ پس از جنگ جهانی اول و تجزیه امپراتوری عثمانی، تحت قیومیت انگلستان شکل گرفت.

۲. با تأسیس کشور عراق، چه مساله ای بین ایران و عراق کمایش ادامه یافت؟ اختلافات مرزی با ایران که از دوران عثمانی به وجود آمده بود.

۳. در سال ۱۳۵۳ ش (۱۹۷۵ م) ایران و عراق برای پایان دادن به اختلافات مرزی و رفع مناقشه بر سر اروندرود با وساطت کدام کشور قراردادی را امضا کردند؟ دولت الجزایر.

۴. چرا ایران و عراق در سال ۱۳۵۳ ش (۱۹۷۵ م) قرارداد الجزایر را امضا کردند؟ برای پایان دادن به اختلافات مرزی و رفع مناقشه بر سر اروندرود.

۵. پس از پیروزی انقلاب اسلامی کدام کشورها و چرا صدام را تشویق به مقابله ای نظامی با ایران کردند؟ دشمنان خارجی و در رأس آن ها آمریکا که نتوانسته بودند مانع استقرار و استحکام نظام جمهوری اسلامی شوند، صدام را تشویق به مقابله ای نظامی با ایران کردند.

۶. جنگ تحملی ایران با عراق در چه تاریخی آغاز شد؟ ۳۱ شهریور ۱۳۵۹.

۷. بیانه ای صدام برای جنگ با ایران چه بود؟ اختلافات مرزی.

۸. انگیزه و اهداف صدام از تحمل جنگ به ایران چه بود؟- حاکمیت بر آبراه مهم اروندرود، دسترسی و تسلط بر خلیج فارس و جدایی جزایر سه گانه ای ابو موسی، تنب کوچک و بزرگ و استان خوزستان از ایران-۲- تضعیف و نابودی انقلاب اسلامی و جلوگیری از انتشار افکار انقلابی در میان مردم عراق به ویژه شیعیان آن کشور-۳- رسیدن به رهبری جهان عرب و ایفای نقش ژاندارمی در منطقه.

۹. وضعیت نیروهای نظامی ایران در ابتدای جنگ چگونه بود؟ نیروی ارتش و ژاندارمی به دلیل تصفیه و یا فرار فرماندهان و بسیاری از افسران از آمادگی کامل برای رویارویی با جنگی بزرگ برخوردار نبود. نیروی جوان و تازه تأسیس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نیز با وجود محدودیت های تشکیلاتی، تجهیزاتی و تدارکاتی، سخت درگیر مقابله با آشوب های ضد انقلاب شده بود. نیروی مردمی بسیج نیز در حال شکل گیری بود.

۱۰. چرا صدام تصور می کرد که در مدت گوتاهی به هدف های خود در حمله به ایران می رسد؟ با این توهم که نیروهای مسلح ایران آمادگی و توان مقابله با ارتش او را ندارند و نیز با پشتگرمی به حمایت سیاسی، نظامی، اقتصادی و اطلاعاتی سایر کشورها به ویژه آمریکا و شوروی.
۱۱. اعتراضات افسران اسیر عراقی در جنگ با ایران چه چیزی را نشان می دهد؟ نشان می دهد که صدام مصمم بود با یک تهاجم برق آسا در مدت پنج تا شش هفته خوزستان را تسخیر و بخشی از اهداف خود را محقق سازد.
۱۲. مجتمع بین المللی و کشورهای قدرتمند در برابر تهاجم ارتش رژیم بعثی عراق به خاک ایران چه واکنشی نشان دادند؟ مجتمع بین المللی و در رأس آن شورای امنیت سازمان ملل متحد در برابر یورش آشکار نیروهای رژیم بعثی عراق به خاک ایران به صورت قاطع و مؤثر به وظایف رسمی و قانونی خود عمل نکرد. این شورا چند روز پس از شروع جنگ تحملی با صدور قطعنامه ای بدون آنکه تجاوز نیروهای بعثی به خاک ایران را محکوم کند و از دولت متجاوز بخواهد که از مناطق اشغالی عقب نشینی نماید، تنها دو کشور را به خودداری از ادامه ای جنگ و تلاش برای حل مسالمت آمیز اختلافات فراخواند. قدرت های بزرگ مانند آمریکا، شوروی، فرانسه، آلمان و انگلستان، نیز علاوه بر دادن انواع سلاح های پیشرفته و حتی تسليحات شیمیایی به رژیم بعثی عراق، به لحاظ سیاسی نیز آشکار و پنهان از این رژیم جانبداری کردند.
۱۳. حضرت امام (ره) برای ختنی گردن جنگ روانی ناشی از حملات نظامی ارتش بعثی چه روشی به کار گرفت؟ صدام را دزدی خواندند که آمده و چند سنگ اندخته است و مردم را به آرامش و آمادگی برای دفاع فراخواندند.
۱۴. واکنش نیروی هوایی، زمینی و دریایی ایران در برابر حملات عراق چگونه بود؟ ۱- نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی از نخستین ساعت های شروع جنگ وارد عمل شد و با رشادت و شجاعت تمام ضربه ای مهلهکی به رژیم صدام وارد آورد. ۲- در جبهه ای زمینی نیز رزمندگان ارتش، سپاه پاسداران و ژاندارمری به همراه مردم شهرها و روستاهای مرزی، عشایر غیور و نیروهای ستاد جنگ های نامنظم که توسط شهید مصطفی چمران فرماندهی می شدند به مقابله با دشمن شتابفتند و پیش روی نیروهای عراقی را متوقف و یا کند کردند. ۳- دریادلان نیروی دریایی ارتش نیز در نخستین ماه های جنگ با پشتیبانی نیروی هوایی در عملیاتی موسوم به «مروارید» با رشادت تمام، اسکله های عراق را منهدم و نیروی دریایی صدام را نابود کردند.
۱۵. نیروهای ستاد جنگ های نامنظم توسط چه کسی فرماندهی می شد؟ شهید مصطفی چمران.
۱۶. پس از از کدام وقایع، رزمندگان ایرانی با شجاعت و صلابت عزم خود را برای بیرون دشمن متجاوز از خاک میهن عزیzman جزم کردند؟ پس از آن که بنی صدر از مقام فرماندهی کل قوا و ریاست جمهوری عزل شد و اوضاع سیاسی کشور ثبات و آرامش یافت.
۱۷. امام خمینی به عنوان فرماندهی کل قوا، ابتدا چه فرمانی را صادر کرد؟ فرمان شکستن محاصره ای آبادان را صادر کردند؛ نیروهای ارتشی به همراه رزمندگان سپاهی و بسیجی، با یک عملیات برق آسا، آبادان را از محاصره ای نیروهای متجاوز صدام نجات دادند.
۱۸. رزمندگان ایرانی در چه عملیات هایی صدها کیلومتر مربع از خاک ایران را از اشغال ارتش بعثی آزاد کردند؟ فتح المیں و بیت المقدس.
۱۹. اوج حماسه ای دفاع مقدس ملت ایران در جریان جنگ تحملی در چه زمانی رقم خورد؟ در سوم خرداد ۱۳۶۱، با رهایی خونین شهر (خرمشهر) از اسارت دشمنی که بر روی دیوارهای آن شهر نوشته بود «ما آمده ایم تا بمانیم»، رقم خورد و در تاریخ به ثبت رسید.
۲۰. رهایی خرمشهر از دشمن بعثی عراق چه نتیجه ای در داخل کشور داشت؟ علاوه بر تقویت وحدت ملی در داخل کشور، ابتکار عمل را در جنگ به ایران داد.
۲۱. چرا پس از فتح خرمشهر، جنگ وارد مرحله تازه ای شد؟ زیرا از یک سو موفقیت های نظامی رزمندگان ایرانی ادامه یافت و از سوی دیگر حامیان خارجی صدام برای جلوگیری از سقوط او، انواع تجهیزات نظامی پیشرفته و اقسام سلاح های میکروبی و شیمیایی را در اختیار وی گذاشتند.
۲۲. جنایت های جنگی حکومت بعثی عراق را ذکر کنید؟ بمباران شیمیایی شهر سردشت در استان کردستان، روستای زرده از توابع شهرستان دالاهو در استان کرمانشاه و شهر حلیجه در کردستان عراق.
۲۳. هنگامی که نیروهای متجاوز عراق در جبهه ای جنگ متحمل شکست های سنگینی شدند، دست به چه اقدامی زدند؟ بیش از گذشته مناطق مسکونی و مردم غیرنظمی را با هواپیما و موشک مورد هدف قرار دادند.

۲۴. امام خمینی (ره) در مقام فرماندهی کل قوا چه نقشی در دوران دفاع مقدس داشتند؟ ۱- با شروع تجاوز رژیم عراق از همه‌ی قشراهای ملت خواستند تا برای دفاع از ایران به سوی جبهه‌های نبرد بنشتابند. ۲- به مسئولان توصیه کردند تا جنگ را مسئله اصلی کشور بدانند و برای پیشبرد آن تا پیروزی نهایی بر دشمن بعثتی به رزم‌نگان و مردم یاری برسانند. ۳- اهتمام فراوان حضرت امام بر تقویت بنیه دفاعی و حمایت‌های ایشان برای بالا بردن کیفیت و کمیت امکانات و تجهیزات نظامی و تأمین بودجه‌های جنگ نیز از جمله تدبیر رهبری ایشان در طول دفاع مقدس بود که تا روزهای پایانی جنگ ادامه داشت. ۴- مهمترین اقدام ایشان ایجاد تحول در روح و روان جوانان ایرانی بود. امام خمینی (ره) با تمسک به مفاهیم جهاد و شهادت و یادآوری حماسه عاشورا، میدان نبرد را به صحنه‌ی نمایش رشادت و شجاعت جوانان ایرانی تبدیل کردند و جوانان ایرانی در سایه ایمان و اعتقاد و خلاقیت خاص خویش همه محاسبات نظامی رایج در دنیا را بر هم زدند و با طراحی و انجام عملیات‌های خارق العاده زمینی، هوایی و دریایی، افسران نظامی جهان را به شگفتی واداشتند.

۲۵. امام خمینی بر اساس کدام منطق از همه‌ی قشراهای ملت خواستند تا برای دفاع از ایران به سوی جبهه‌های نبرد بنشتابند؟ تعددی عراق به ایران.

۲۶. امام خمینی به مسئولان کشور در زمینه‌ی جنگ چه توصیه‌ای کرد؟ توصیه کردند تا جنگ را مسئله اصلی کشور بدانند و برای پیشبرد آن تا پیروزی نهایی بر دشمن بعثتی به رزم‌نگان و مردم یاری برسانند.

۲۷. از تدبیر رهبری امام خمینی در طول دفاع مقدس که تا روزهای پایانی جنگ ادامه داشت، چه بود؟ اهتمام فراوان حضرت امام بر تقویت بنیه دفاعی و حمایت‌های ایشان برای بالا بردن کیفیت و کمیت امکانات و تجهیزات نظامی و تأمین بودجه‌های جنگ.

۲۸. مهم‌ترین اقدام امام خمینی در ایجاد تحول در روح و روان جوانان ایرانی در جنگ چه بود؟ امام خمینی (ره) با تمسک به مفاهیم جهاد و شهادت و یادآوری حماسه عاشورا، میدان نبرد را به صحنه‌ی نمایش رشادت و شجاعت جوانان ایرانی تبدیل کردند و جوانان ایرانی در سایه ایمان و اعتقاد و خلاقیت خاص خویش همه محاسبات نظامی رایج در دنیا را بر هم زدند و با طراحی و انجام عملیات‌های خارق العاده زمینی، هوایی و دریایی، افسران نظامی جهان را به شگفتی واداشتند.

۲۹. امام خمینی (ره) با تمسک جستن به چه مفاهیمی میدان نبرد را (در هشت سال دفاع مقدس) به صحنه نمایش رشادت و شجاعت جوانان ایرانی تبدیل کرد؟ با تمسک به مفاهیم جهاد و شهادت و یادآوری حماسه عاشورا.

۳۰. چه کسانی امروز به نماد رشادت و مقاومت در برابر گروه‌های تکفیری-داعشی تبدیل شده‌اند؟ برخی فرماندهان جوان دوران مقدس.

۳۱. رهبری امام راحل در زمان جنگ چه آثار و نتایجی به همراه داشت؟ ۱- تبعیت کامل مردم و مسئولان از فرامین امام (ره) در روند جنگ ۲- تقویت انگیزه‌های جهادی و روحیه‌ی شهادت طلبی در میان جوانان ایرانی ۳- اتحاد میان نیروهای مسلح و تقویت روحیه‌ی فرماندهان و رزم‌نگان ۴- اولویت یافتن مسئله‌ی جنگ برای مردم و مسئولان.

۳۲. نقش مردم قهرمان ایران در طول هشت سال دفاع مقدس در چه زمینه‌های قابل بررسی است؟ ۱- حضور مستقیم در خط مقدم جبهه و نبرد با دشمن متجاوز ۲- مشارکت در تأمین بخشی از هزینه‌های مادی جنگ از طریق کمک‌های داوطلبانه، مخصوصاً تهیه و تدارک پوشانک و خوراک برای رزم‌نگان.

۳۳. بیشترین حضور مردم در صحنه‌های نبرد در چه گروه و قالب‌هایی انجام گرفت؟ نیروهای بسیجی و جهاد سازندگی.

۳۴. از میان نیروهای موده‌ی سه گروه شاخص که از همان آغاز جنگ در جبهه‌ها وارد روز شدند را ذکر کنید؟ ۱- گروه جنگ‌های نامنظم شهید مصطفی چمران که در سال دوم جنگ به سپاه پاسداران پیوست ۲- نیروهای بسیج که در قالب یگان‌های رزمی سپاه وارد صحنه‌ی نبرد شدند ۳- جهادگران جهاد سازندگی که برای انجام اقدامات متنوع مهندسی و مهندسی رزمی و ساخت مواضع و زدن خاکریز به جبهه آمدند.

۳۵. در پشت جبهه‌های جنگ چه گروه‌هایی به رزم‌نگان در جبهه‌ها یاری رساندند؟ پزشکان و پرستاران با صبر و حوصله‌ی فراوان به مداوای رزم‌نگان همت گماشتند و بازاریان نیز با کمک‌های مالی و تهیه مایحتاج رزم‌نگان به آن‌ها یاری می‌رسانند.

۳۶. مهم‌ترین خدمات زنان ایرانی در طول هشت سال دفاع مقدس را ذکر کنید؟ ۱- حضور مستقیم در خط مقدم جبهه در سال‌های اول جنگ ۲- تشویق برادران و همسران خویش برای حضور در جبهه ۳- تهیه موارد غذایی و مایحتاج رزم‌نگان ۴- پرستاری از رزم‌نگان مجرح در بیمارستان‌ها ۵- پاسداری از حریم خانواده در غیاب همسران رزم‌نده.

۳۷. نقش معلمان و دانش آموزان رزمnde در هشت سال دفاع مقدس را بیان کنید؟ جبهه های جنگ شاهد حضور صدھا هزار دانش آموز و معلم ایرانی بود که برای دفاع از سرزمین مادری و کیان نظام اسلامی به جبهه رفتند و در سنگرها نیز از درس و مشق غافل نماندند. در طول دفاع مقدس حدود ۲۰۰۰ معلم و قریب ۳۶۰۰ دانش آموز به شهادت رسیدند و هزاران نفر هم جان باز، اسیر و جاوده‌الاثر شدند.

۳۸. در چه شرایطی امام خمینی، قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت سازمان ملل متحد را پذیرفت؟ هنگامی که صدام در معرض خطر شکست قرار گرفت، آمریکا و سایر کشورهای غربی با اعزام بیش از ده ها ناو جنگی به صورت آشکار و رسمی در کنار نیروهای بعضی وارد جنگ با رژیم‌گان ایرانی شدند. بندر فاو عراق به کمک آمریکایی‌ها از دست ایران خارج شد. آمریکا همچنین هواپیمای مسافری ایران را بر فراز خلیج فارس مورد هدف قرار داد که در جریان آن نزدیک به سیصد مسافر بی گناه و بی دفاع جان باختند.

۳۹. امام خمینی پس از مشورت با چه کسانی قطعنامه ۵۹۸ شورای امنیت سازمان ملل متحد را پذیرفت؟ فرماندهان نظامی و مسئولان کشور.

۴۰. در قطعنامه ۵۹۸ برای نخستین بار پس از شروع جنگ تحمیلی، به کدام خواسته‌های ایران توجه شده بود؟ عقب نشینی به مرزها و تعیین متجاوز.

۴۱. کدام نهاد بین‌المللی رسمی، صدام را به عنوان متجاوز و آغازکنندهٔ جنگ معرفی کرد؟ سازمان ملل متحد.

موفق باشید –

فراهوش

کرو ۰۹۰۰ متناوره فراهوش

INSTAGRAM : FARA_HOOSH99

WEB : FARAHOOOSH99.IR